

Age Stinissen

December 2022

Thaira Openneer

www.oisgroningen.nl

BASIS VOOR BELEID

Inhoud

Inhoud	1
Samenvatting	2
1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding en doel van het onderzoek	3
2. Het onderzoek	4
2.1 Opzet van het onderzoek	4
2.2 Respons.....	5
Colofon	9

Samenvatting

Inleiding

Vanaf juli 2022 rijden er geen bussen meer over de Grote Markt. Dit zou een probleem kunnen opleveren voor bepaalde doelgroepen: mensen met een beperking en ouderen die moeite hebben met het lopen van langere afstanden. Daarom is er een pilot gestart 'Alternatief Vervoer Binnenstad'. Tijdens de pilot rijden er riksja's bestuurd door fietsstewards om de doelgroepen vanaf de bushaltes rond de binnenstad bij een door hen gewenste bestemming binnen de binnenstad te brengen en andersom.

Het programma Mobiliteit binnen Stadsontwikkeling heeft Onderzoek, Informatie en Statistiek Groningen gevraagd deze pilot te evalueren, waarbij er onderzoek gedaan wordt naar de ritten en naar de ervaring van de passagiers.

De ritten

Er zijn 165 ritten geadministreerd waarvan meer dan de helft op een dinsdag. De meeste ritten starten vanaf de Grote Markt of de bushaltes Zuiderdiep of Westerhaven. De Grote Markt lijkt de meest populaire plek te zijn: veel ritten gaan van of naar de Grote Markt. Over het algemeen worden er ouderen vervoerd.

De enquête

De enquête onder de passagiers is door de fietsstewards aan 47 mensen voorgelegd. Doordat het gebruik van de riksja's beperkt was en er niet na iedere rit een enquête is afgenomen, is het aantal te laag voor betrouwbare resultaten. Ze geven alleen een indicatie.

Alle respondenten zijn enthousiast over de dienst. Bijna allemaal zouden ze de dienst vaker willen gebruiken en aanbevelen bij bekenden. De riksja's zijn gemakkelijk te vinden en er hoeft niet lang gewacht te worden. Wel zou er nog het een en ander verbeterd kunnen worden, bijvoorbeeld aan de bekendheid. Ook het telefoonnummer waar je je aan kunt melden is niet voor iedereen eenvoudig te vinden.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel van het onderzoek

Vanaf juli 2022 rijden er binnen de Diepenring geen bussen meer, waaronder ook niet over de Grote Markt. In plaats daarvan zijn er bushaltes aan de randen van de binnenstad: Westerhaven, Zuiderdiep, Kattendiep en Stadsschouwburg. Dit zou een probleem kunnen opleveren voor bepaalde doelgroepen: mensen met een beperking en ouderen die moeite hebben met het lopen van langere afstanden.

Een aantal jaren geleden is al besloten de bussen niet meer via het Akerkhof te laten rijden. Er is destijds een pilot gestart waarbij mensen gebruik konden maken van een waterstofbusje dat vanaf de Westerhaven via een vaste route langs het Akerkhof de binnenstad inreed. Uiteindelijk bleek daar zo weinig animo voor te zijn dat het geen levensvatbaar alternatief was voor de bussen. Nu de bussen ook van de Grote Markt zijn verdwenen heeft de gemeenteraad aangegeven dat er aandacht moet zijn voor de bereikbaarheid van de binnenstad voor deze doelgroepen. Vanuit dat perspectief heeft de raad geld beschikbaar gesteld om een nieuwe pilot uit te voeren, genaamd 'Alternatief Vervoer Binnenstad'. Voor de invulling van het alternatief vervoer werd gedacht aan golfkarretjes en/of riksja's waarmee passagiers vanaf diverse locaties (Westerhaven, Zuiderdiep en de Stadsschouwburg) naar een willekeurige locatie in de binnenstad kunnen worden gebracht. Uiteindelijk zijn het riksja's geworden. De ingangsdatum van het alternatief vervoer is vastgesteld op 17 juli 2022, de dag dat de bussen niet meer via de Grote Markt reden. Er is begonnen met de inzet van drie riksja's.

Het alternatief vervoer

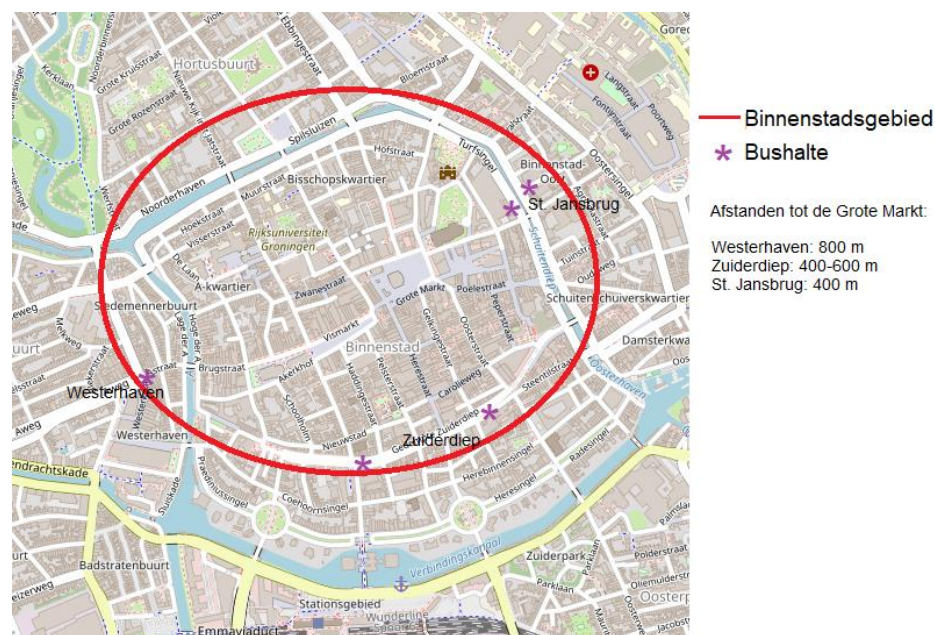
Het alternatief vervoer is uitgevoerd met riksja's bestuurd door fietsstewards. In eerste instantie zijn er drie riksja's met elektrische ondersteuning ingezet. De riksja's zijn zo uitgevoerd dat mensen met een beperking gemakkelijk in- en uit kunnen stappen. Het uitgangspunt is dat de riksja's rijden vanaf drie locaties met een bushalte aan de rand van de binnenstad en de passagiers brengen naar een willekeurige locatie in de binnenstad. Passagiers kunnen echter in overleg met de fietssteward op een willekeurige locatie in de binnenstad opstappen. De binnenstad is begrensd door de Diepenring aan de noord- en oostkant, aan de westkant door de omgeving Westerhaven en het Zuiderdiep/Reitemakersrijge aan de zuidkant, zie ook figuur 1. Het alternatief vervoer is in principe bedoeld voor ouderen en mensen met die een mobiliteitsbeperking ervaren.

De periode van de pilot is van 17 juli 2022 tot kerst 2022. De riksja's rijden op de marktdagen: dinsdag, vrijdag en zaterdag van 10 tot 17 uur.

De passagiers konden zich aanmelden door een sms of app te sturen of telefonisch contact te zoeken. Ook konden de passagiers instappen als er een riksja was op locatie.

Er is bekendheid aan het project gegeven via de gemeentelijke website, sociale media en via flyers (o.a. visitakaartjes met braille en grootletter) die zijn verspreid op plekken waar de doelgroep veel komt. Ook hebben de media, TV Noord, OOG tv en de krant aandacht aan het alternatief vervoer geschonken. Bekendheid ontstaat ook doordat de riksja's, ook als er geen passagiers zijn, door de binnenstad rijden en fietsstewards die actief contact zoeken met de doelgroep.

Figuur 1. Het binnenstad gebied voor de riksja's

2. Het onderzoek

De afdeling Verkeer en Mobiliteit van Stadsontwikkeling heeft Onderzoek, Informatie en Statistiek Groningen gevraagd een onderzoek uit te voeren naar de effectiviteit van het alternatief vervoer. Hierbij wordt gevraagd naar de mening van de gebruikers over het alternatief vervoer door middel van enquêtes. Daarnaast bestaat de vraag om het aantal ritten en routes van de riksja's in kaart te brengen.

2.1 Opzet van het onderzoek

Het onderzoek is deels uitgevoerd door middel van enquêtes van de passagiers van de riksja's en deels door het bijhouden van de ritten. Voor deze beide onderdelen is het enquête-programma van OIS gebruikt.

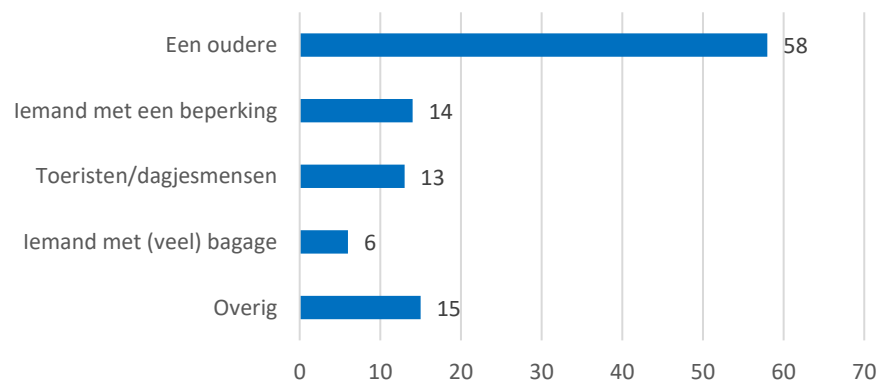
- De enquête kon op een iPad worden ingevuld. Aangezien niet iedereen vanuit de doelgroep goed overweg kon met digitale systemen om de enquête in te vullen, hebben de fietsstewards van de riksja's samen met de gebruiker de enquête op de iPad ingevuld, als de gebruiker dat zelf niet kon. Het alternatief vervoer liep van juli tot en met december. Het streven was om minimaal 250 enquêtes te behalen waarmee we voldoende betrouwbare resultaten konden krijgen.
- De rittenadministratie is ook bijgehouden op de iPad in de vorm van vragen over de herkomst en bestemming van de ritten. Daarnaast is bijgehouden of de passagier tot de doelgroep behoort.

2.2 Respons

2.2.1 De ritten

Er zijn voor dit onderzoek vanaf week 29 tot en met week 44 165 ritten bijgehouden. Vanaf week 34 is ook bijgehouden of de passagier tot de doelgroep behoorde. In figuur 2 staat de verdeling van de passagiers naar deze groepen in aantal passagiers vanaf week 34.

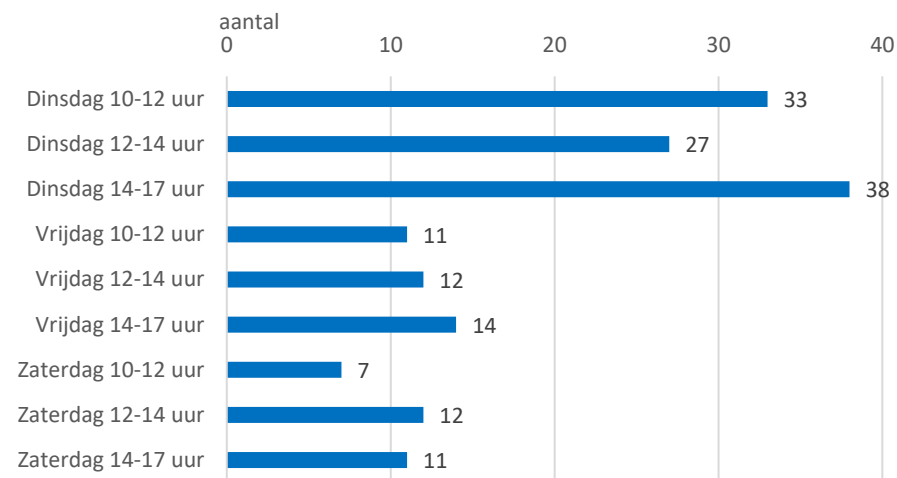
Figuur 2. Verdeling passagiers naar groep

Het grootste deel van de passagiers behoorde tot de doelgroep, voornamelijk ouderen. Van alle passagiers hadden veertien een beperking. Twee personen waren ouderen met een beperking. Er zijn er ook passagiers die niet tot de doelgroep behoren meegenomen. De redenatie was dat je beter met dan zonder passagier door de stad kunt rijden.

De ritten zelf: in figuur 3 staat het aantal ritten naar dag en dagdeel. De meeste ritten vonden plaats op de dinsdag en de minst op de zaterdag. Naar dagdeel zien we weinig verschil.

Figuur 3. Verdeling ritten naar dag en dagdeel

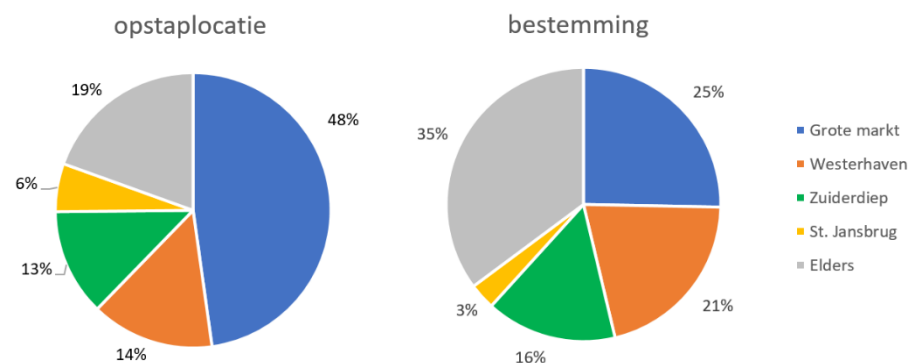
In figuur 4 staat een verdeling van het aantal ritten naar herkomst en bestemming. De meeste ritten vonden plaats op de dinsdag. Naar dagdeel zien we weinig verschil. We zien dat de Grote Markt populair was, zowel als opstaplocatie als bestemming. De populariteit als opstaplocatie komt vermoedelijk deels doordat de riksja's ook deze locatie, naast de voormalige bushaltes, als uitvalsbasis gebruiken. Daarnaast stopten de bussen op de Grote Markt, waardoor dit een bekende opstaplocatie is.

De overige opstaplocaties binnen de binnenstad die meerdere malen genoemd zijn, zijn de Vismarkt en de Herestraat. De meest voorkomende ritten zijn die van de Grote Markt naar de Westerhaven en andersom, met een totaal van 30 ritten. Tussen de Grote Markt en het Zuiderdiep waren er 17 ritten.

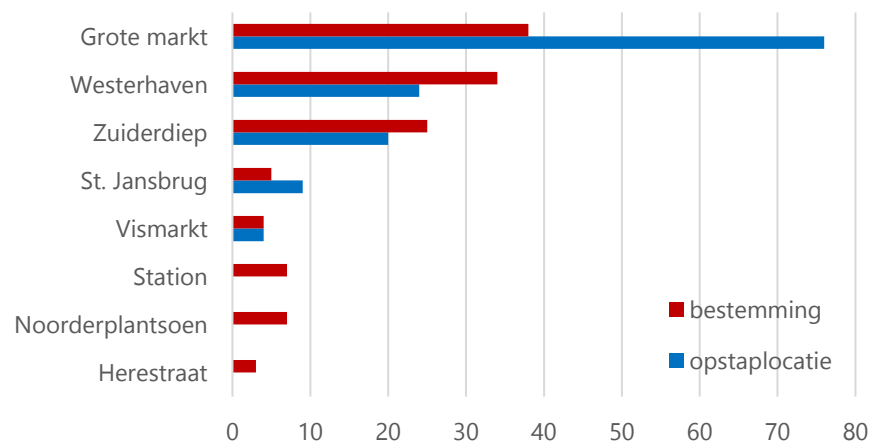
Er zijn ook enkele ritten naar buiten de binnenstad uitgevoerd, zoals het station en het Noorderplantsoen. Daarnaast zijn er toeristische ritjes

gehouden. In figuur 4 staat de verhouding van het aantal ritten naar herkomst en bestemming, in figuur 5 het aantal ritten van- en naar de meestgekozen locaties.

Figuur 4. Verdeling ritten naar opstaplocatie en bestemming

Figuur 5. Aantal ritten naar opstaplocatie en bestemming

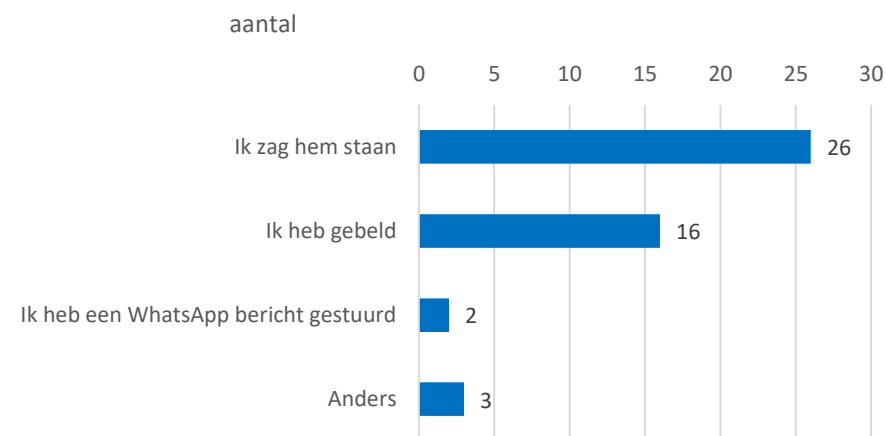
2.2.2 De enquête

Respons van de enquête: er zijn in totaal 47 enquêtes afgenomen waarvan 45 volledig, dit zijn er veel minder dan de beoogde 250. De redenen hiervoor zijn onder meer dat er onvoldoende ritten zijn geweest. Ook was er een wisseling van fietsstewards waardoor een deel van de tijd geen enquêtes zijn afgenomen. De resultaten zijn dan ook volgens de gestelde norm niet voldoende betrouwbaar maar geven alleen een indicatie. Bovendien is het zo dat de enquêtes zijn afgenomen door de fietsstewards van de riksja's. Ook dit kan de resultaten beïnvloeden.

De resultaten worden per vraag bekeken:

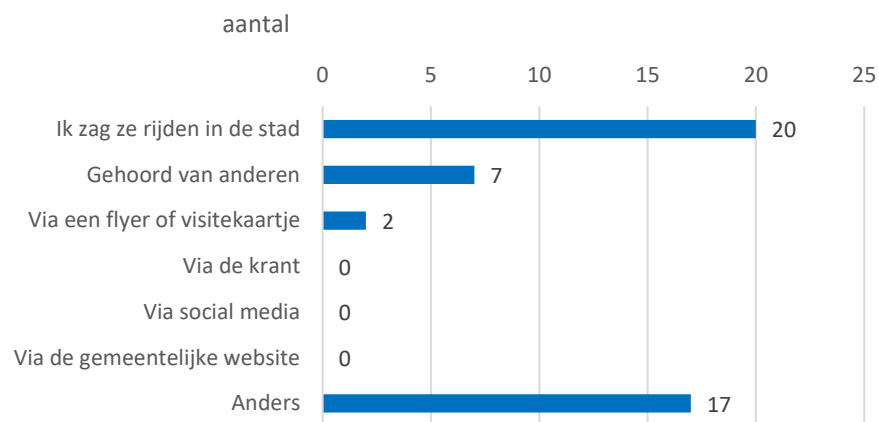
Op de vraag 'Hoe heeft u geregeld dat u nu met de riksja reist?' antwoorden de meeste passagiers dat hij er al stond of dat er gebeld is, zie figuur 5. De mensen die anders aangaven waren aangesproken door de fietssteward.

Figuur 56 Hoe hebben de passagiers geregeld met de riksja te reizen

De bekendheid van de riksja's komt voor het grootste deel doordat men ze heeft zien rijden door de stad, zie figuur 7. Ook is de bekendheid door mond op mondreclame toegenomen. Verder hebben mensen het gezien op de televisie (zowel via TV Noord als OOG TV), of werden ze aangesproken door de fietssteward.

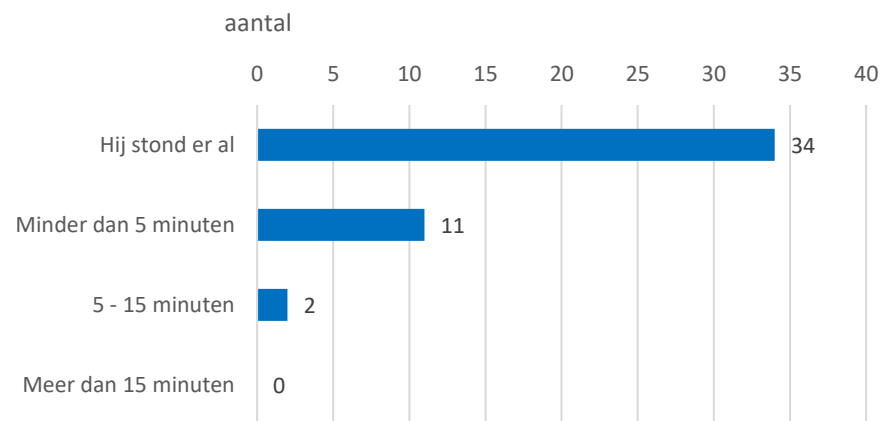
Figuur 7. Hoe wisten de passagiers van het bestaan van het vervoer per riksja

We hebben ook gevraagd of men de riksja goed kon vinden. Alle passagiers konden ze goed vinden.

Er waren geen lange wachttijden voor de riksja's. Meestal stond hij er al, 2 mensen moesten langer dan 5 minuten wachten, zie figuur 8.

Figuur 8. Hoe lang moesten de passagiers wachten

Figuur 9. Hoe comfortabel was de rit?

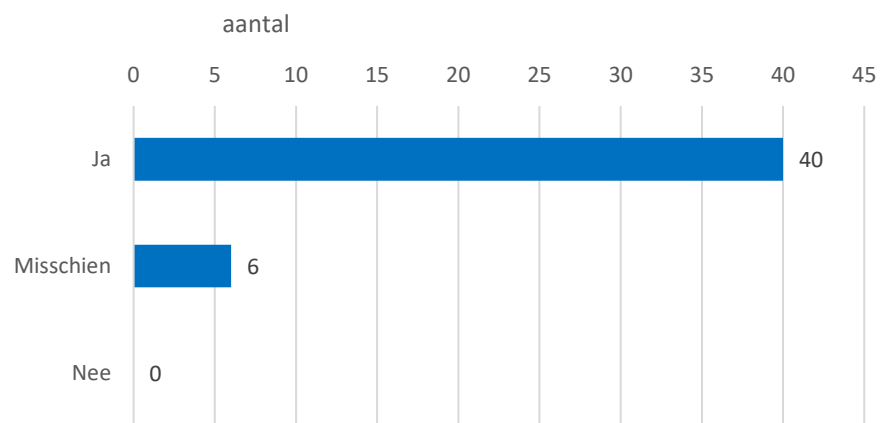

We hebben via een schaalverdeling met smileys gevraagd hoe comfortabel men de rit vond (figuur 8). Niemand was hier neutraal of negatief over. Iedereen was positief. De passagiers zouden in overgrote meerderheid de dienst vaker gaan gebruiken en hem bij anderen aanbevelen.

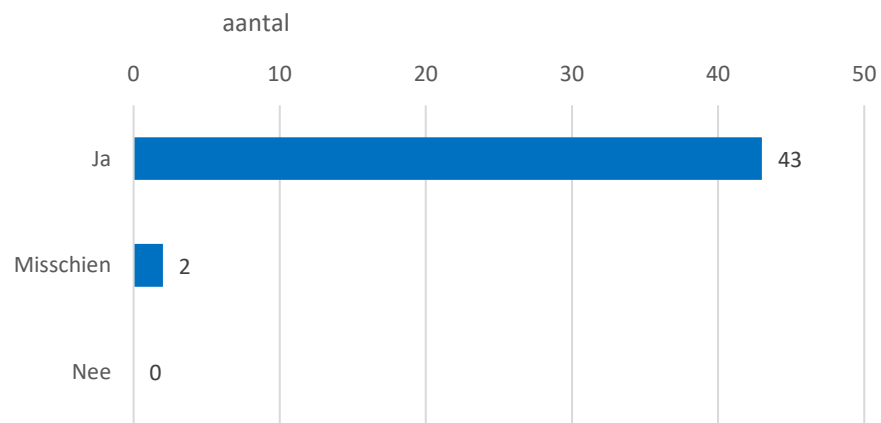
Verbeterpunten:

De passagiers hebben wel een aantal verbeterpunten voor de dienst. Het meest is gehoord dat het telefoonnummer moeilijk vindbaar was. Ook de bekendheid van de service vergroten wordt als een verbeterpunt gezien.

Figuur 9. Zou u vaker gebruik willen maken van de riksja?

Figuur 10. Zou u de dienst bij anderen aanbevelen?

Colofon

Alternatief vervoer binnenstad 2022

Auteurs:

Age Stinissen

Thaïra Openneer

Opdrachtgever:

Gemeente Groningen

Fotografie:

Gemeente Groningen

Uitgave:

Onderzoek, Informatie en Statistiek Groningen

T (050) 367 56 30

E info@oisgroningen.nl

I www.oisgroningen.nl

 @basisvoorbeleid